

ΕΘΝΟΣ, 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020, συνέντευξη στον Τίμο Φακαλή

Εβδομήντα πέντε χρόνια από την απελευθέρωση των στρατοπέδων Άουσβιτς Μπίρκεναου συμπληρώνονται φέτος και δεκάδες ηγέτες κρατών και οργανισμών θα βρεθούν εκεί σε λίγες μέρες για να τιμήσουν τη μνήμη 6 εκατομμυρίων Εβραίων θυμάτων των Ναζί μεταξύ των οποίων 67.000 Έλληνες Εβραίοι και ειδικότερα 50.000 Θεσσαλονικείς.

Ο κ. Σαλτιέλ θα δώσει το παρών στις εκδηλώσεις μνήμης που διοργανώνονται από το World Jewish Congress, στο πλευρό του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη.

Οι Εβραίοι εξοντώθηκαν στο Ολοκαύτωμα λόγω του αντισημιτισμού, όμως ο αντισημιτισμός δεν έσβησε μετά το τέλος του πολέμου

«Το μήνυμα είναι ένα: Θυμόμαστε. Αν ξεχάσουμε – αυτό είναι μια δεύτερη δολοφονία για τα θύματα του Ολοκαυτώματος. Δεν μιλάμε απλώς για αριθμούς. Τα έξι εκατομμύρια δεν είναι απλώς ένας αριθμός. Πίσω από τα θύματα, πίσω από κάθε όνομα υπάρχει ένα πρόσωπο, μια ιστορία. Θα μπορούσε να είναι η ιστορία του καθενός από εμάς. Η λήθη ανοίγει τον δρόμο για την εκ νέου επικράτηση του μίσους» δήλωσε στο ethnos.gr, ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης Δαυίδ Σαλτιέλ με αφορμή τις εκδηλώσεις μνήμης.

Φανερά προβληματισμένος για τις επιθέσεις που τα τελευταία χρόνια συμβαίνουν ολοένα πιο συχνά σε εβραϊκούς χώρους ο κ. Σαλτιέλ εκτιμά ότι ο αντισημιτισμός βρίσκεται όχι απλώς σε άνοδο αλλά αποτελεί τον λόγο που θρηνούμε θύματα. «Οι Εβραίοι εξοντώθηκαν στο Ολοκαύτωμα λόγω του αντισημιτισμού, όμως ο αντισημιτισμός δεν έσβησε μετά το τέλος του πολέμου» είπε ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ και πρόσθεσε: Πρέπει να θυμόμαστε, γιατί όπως μας δίδαξε, με οδυνηρό τρόπο η περίοδος του Ολοκαυτώματος, το μίσος που αρχίζει με τους Εβραίους, δεν τελειώνει με τους Εβραίους. Ο αντισημιτισμός αποτελεί απειλή όχι μόνο για τους Εβραίους αλλά για την ελευθερία, τη δημοκρατία, πάνω από όλα, για την ανθρωπιά της κοινωνίας μας». Καλεί μάλιστα την κοινωνία να βρίσκεται σε εγρήγορση απέναντι σε κάθε προσπάθεια επιβολής διαχωριστικών γραμμών. «Είναι καθήκον όλων μας».

? ????????????? ???? ??????

Περιστατικά βανδαλισμών εβραϊκών χώρων (συναγωγές, νεκροταφεία, μνημεία Ολοκαυτώματος), είτε με αντισημιτικά ή ναζιστικά γκράφιτι, είτε με σπάσιμο μαρμάρινων επιγραφών, και ταφόπλακων συμβαίνουν όλο και πιο συχνά. Μόνο στην Ελλάδα τα τελευταία 4 χρόνια σημειώθηκαν περισσότεροι από 30 βανδαλισμοί εβραϊκών μνημείων, νεκροταφείων και συναγωγών με την πιο πρόσφατη να καταγράφεται πριν 20 μέρες στην ιστορική Συναγωγή των Τρικάλων που πρόσφατα ανακαινίστηκε. «Τα κίνητρα των δραστών ήταν σαφώς αντισημιτικά» είπε χωρίς

Phoca PDF

περιστροφές ο κ. Σαλτιέλ.

Αν και ο βασικός πολιτικός φορέας του αντισημιτισμού στην Ελλάδα, η Χρυσή Αυγή, έμεινε εκτός Βουλής αυτό δεν σημαίνει οπωσδήποτε συρρίκνωση της αντισημιτικής ιδεολογίας πρόσθεσε. «Είναι, δυστυχώς, γεγονός ότι πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι το 20% του ελληνικού πληθυσμού υιοθετεί πλήρως αντισημιτικές απόψεις. Και η άνοδος του αντισημιτισμού είναι φυσικά ανησυχητικό φαινόμενο αλλά δεν είναι κάτι που προέκυψε ξαφνικά» ξεκαθάρισε ο κ. Σαλτιέλ και πρόσθεσε: «Σε επίπεδο στερεοτύπων, δεισιδαιμονιών, ρητορικής θα έλεγα ότι ο αντισημιτισμός είναι βαθιά ριζωμένος στην ελληνική κοινωνία και αγκιστρωμένος επάνω στην άγνοια. Χρειάζεται, ωστόσο, να διευκρινίσω ότι στην Ελλάδα ο αντισημιτισμός δεν είναι βίαιος, δεν έχει δηλαδή δημιουργήσει θύματα, όπως σε άλλες χώρες». Απέναντι σε αυτά τα επεισόδια εκφράζει την ικανοποίησή του καθώς αυτά δεν μένουν αναπάντητα, ούτε περνάνε στα ψιλά γράμματα, αλλά υπάρχει μία μαζική αντίδραση που εκφράζεται δημόσια. Από την άλλη τόσο το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και η Ελληνική Αστυνομία όσο και οι δήμοι λαμβάνουν μέτρα ενεργώντας άμεσα.

????? ??? ??????? ???? ??? ????????????? ?? ??????? ?????????????

Μπορεί όμως η ιστορική μνήμη να διαφυλαχθεί με αστυνομικά μέτρα; «Αν απεμπολήσουμε στη λήθη τα γεγονότα είμαστε καταδικασμένοι να τα ξαναζήσουμε. Πρέπει όμως όχι μόνο να γνωρίζουμε τα γεγονότα, τους αριθμούς, αλλά και τα διδάγματα που μας κληροδότησε το Ολοκαύτωμα» απαντά άμεσα ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ υπογραμμίζοντας ότι αιχμή του δόρατος σε αυτή την προσπάθεια θα αποτελέσει το Μουσείο Ολοκαυτώματος της Ελλάδος που θα δημιουργηθεί στη Θεσσαλονίκη. Αυτό θα «χτίσει» πάνω σε όλες τις διαφορετικές πρωτοβουλίες σε επίπεδο εκπαίδευσης που τρέχουν σήμερα και πολλαπλασιάζονται τα τελευταία χρόνια –προβάλλοντας την ιστορίας της Κοινότητας, και μέσω αυτής την ιστορία της Θεσσαλονίκης.

Λαμβάνοντας, εξάλλου, υπόψιν την γενικότερη αύξηση που καταγράφεται – κυρίως μέσω του διαδικτύου σε ό,τι αφορά την έκφραση της ρητορικής αντισημιτικού μίσους, ο Ελληνικός Εβραϊσμός είναι σε συνεργασία με διαφορετικούς φορείς της Ελληνικής πολιτείας για την αντιμετώπιση αυτής της πραγματικότητας. Είτε μιλάμε για την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων είτε για την προστασία σημείων Εβραϊκού ενδιαφέροντος. «Και οι δύο αυτές παράμετροι δεν αφορούν μόνο στους Εβραίους. Αφορούν στην ιστορία και τον πολιτισμό της χώρας μας, γιατί ακριβώς οι Εβραίοι της Ελλάδας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ιστορίας και του πολιτισμού τούτης της χώρας. Οι συναγωγές, τα εβραϊκά νεκροταφεία, τα μνημεία Ολοκαυτώματος είναι πολιτιστική κληρονομιά και σύμβολα μνήμης που ανήκουν σε όλους τους Έλληνες και που η Ελληνική πολιτεία οφείλει όχι μόνο να προστατεύει αλλά και να τα αναδεικνύει μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας» ανέφερε στο ethnos.gr ο κ Σαλτιέλ.

Μεταξύ άλλων υπάρχουν προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας, του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος και του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης που απευθύνονται στα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος και της

Phoca PDF

τοπικής ιστορίας. Τέτοιες δράσεις σιγά – σιγά διοργανώνονται όχι μόνο στη Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αλλά και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος, αναβιώνοντας την τοπική ιστορία, καθώς δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πριν το Ολοκαύτωμα υπήρχαν 28 ενεργές κοινότητες στη χώρα μας. Υπάρχουν ακόμη οι ετήσιες επισκέψεις μαθητών στο Άουσβιτς, που υποστηρίζονται από την Ελληνική πολιτεία. Οι ολοένα και συχνότερες εκπαιδευτικές επισκέψεις σχολικών τάξεων στα Εβραϊκά μουσεία. Μετά από χρόνια επιμονής της Ισραηλιτικής Κοινότητας της πόλης έχει δημιουργηθεί η Έδρα Εβραϊκών σπουδών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο που όχι μόνο αναδεικνύει τη διαχρονική ιστορία και την πολύπλευρη παρουσία των Εβραίων της πόλης αλλά συμβάλλει στη διεύρυνση της επιστημονικής γνώσης μέσα από την εκπόνηση προγραμμάτων που υλοποιούνται σε συνεργασία με διάφορους φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου, στη βιβλιοθήκη του ΑΠΘ υπάρχει και η πλήρης βάση δεδομένων του University of Southern California Shoah Foundation – The Institute for Visual History and Education με μαρτυρίες επιζώντων του Ολοκαυτώματος. «Έτσι η φωνή των επιζώντων – ακόμα και αυτών που δεν είναι πλέον μαζί μας – παραμένει δυνατή».Αλλά και η πρόσφατη αποκατάσταση της Συναγωγής των Τρικάλων για την οποία συνεργάστηκαν η Ισραηλιτική Κοινότητα των Τρικάλων με την συνδρομή της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος και την στήριξη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, συνεργάστηκαν στέλνει ένα μήνυμα. «Δεν ξεχνούμε το παρελθόν αλλά είμαστε εδώ για να δουλέψουμε μαζί για κάτι καλύτερο για το μέλλον Είμαι βέβαιος πως το μήνυμα αυτό γίνεται αντιληπτό και σεβαστό από την πλειονότητα της Ελληνικής κοινωνίας» είπε ο κ. Σαλτιέλ.

???? ??????? ?????? ??? ?????????? ??? ???????? ??????

Παράλληλα, ένας νέος δείκτης μνήμης θα τοποθετηθεί στο Συνοικισμό Κάμπελ στην περιοχή της Καλαμαριάς ώστε η Ιστορία να είναι πλέον ορατή. Η εκδήλωση αυτή που διοργανώνει το Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού θα γίνει στις 2 Φεβρουαρίου φέρνει στο προσκήνιο, τον εμπρησμό της συνοικίας Κάμπελ από την οργάνωση ΕΕΕ (Εθνική Ένωσις Ελλάς).Μια καθαρά αντισημιτική επίθεση με θύματα που έγινε το 1931, σχεδόν μια δεκαετία πριν την εισβολή των Ναζί. Αυτό το γεγονός μας δίνει τροφή για σκέψη σε σχέση με τα όσα γίνονται σήμερα.

«Γενικότερα είναι απαραίτητο να υπενθυμίζεται προς κάθε κατεύθυνση το ιστορικό γεγονός, το μέγεθος και η έκταση της θηριωδίας. Γιατί αν εφησυχάσουμε, ό,τι έγινε μπορεί να επαναληφθεί» σημείωσε ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης.

Πέρα όμως από το μέγεθος του αντισημιτισμού στη χώρα μας αλλά και τις πρωτοβουλίες αντιμετώπισής του από την κουβέντα δεν θα μπορούσε να λείπει και η σχέση του Ελληνικού Εβραϊσμού με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Εδώ και τρία χρόνια πλέον ο Γερμανός υπουργός Εξωτερικών και σημερινός Προέδρος της Δημοκρατίας Φρανκ-Βάλτερ Σταϊνμάγερ αποτελεί επίτιμο μέλος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, μια απόφαση που για πολλούς δημιούργησε ερωτηματικά αλλά και έκπληξη. Από την άλλη η Γερμανία θα χρηματοδοτήσει μαζί με το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και το Ελληνικό Κράτος την κατασκευή του Μουσείου του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη και στο πλαίσιο

Phoca PDF

αυτό δεκάδες ήταν οι συναντήσεις σε ανώτατο βαθμό στο Βερολίνο μεταξύ των δύο πλευρών τελευταία. Όπως εξήγησε ο κ. Σαλτιέλ ο διάλογος του Ελληνικού Εβραϊσμού με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας γίνεται στις μέρες μας σε πολύ καλό κλίμα. Υπάρχει ξεκάθαρη διάθεση για την υποστήριξη των δράσεων που αποβλέπουν στη ενίσχυση της μνήμης του Ολοκαυτώματος.

Κοινή πεποίθηση είναι να θωρακίστεί η νέα γενιά που είναι ευάλωτη απέναντι στις φωνές οι οποίες στοχεύουν στη σχετικοποίηση του Ολοκαυτώματος και σκόπιμη διαστρέβλωση της ιστορίας. «Προσπαθούμε ώστε τα όσα έζησε η ανθρωπότητα να μην επαναληφθούν. Αυτοί οι στόχοι είναι διαρκείς» είπε ο κ. Σαλτιέλ επαναλαμβάνοντας, ωστόσο, ένα μόνιμο αίτημα της Κοινότητας: «Από πλευράς μας επιθυμούμε η ιστορική πραγματικότητα να παρουσιάζεται στις πραγματικές της διαστάσεις. Αυτή ήταν πάντα η προσέγγισή μας για όλα τα θέματα, όπως για παράδειγμα η αναγκαστική πληρωμή εισιτήριων από την Κοινότητά της Θεσσαλονίκης για την επιβίβασή των μελών της στα τρένα για το Άουσβιτς». Πρόκειται για ένα αίτημα το οποίο απορρίπτει το Βερολίνο όπως και τα λύτρα που αναγκάστηκε να δώσει η εβραϊκή κοινότητα στη γερμανική στρατιωτική διοίκηση στη Θεσσαλονίκη προκειμένου να απελευθερωθούν 10.000 Εβραίοι από καταναγκαστικές εργασίες.

Εκτός όμως από την Γερμανία «δύσκολη» ήταν και η σχέση της Κοινότητας και με την πόλη της Θεσσαλονίκης τα προηγούμενα χρόνια. Σύμφωνα, εξάλλου, με πολλούς παρατηρητές ο ρόλος του τέως Δημάρχου Θεσσαλονίκης Γιάννη Μπουτάρη στην αναβίωση του εβραϊκού παρελθόντος της πόλης είναι πρωταγωνιστικός, κάνοντας εκτός από συμβολικά και ουσιαστικά βήματα σε αυτή την κατεύθυνση. Ανέλαβε μια σειρά από πρωτοβουλίες (πορεία Μνήμης, ανέγερση Μουσείου Ολοκαυτώματος κ.α.) με αποκορύφωμα σε συμβολισμό εκείνη να φορέσει το Άστρο του Δαυίδ στην ορκωμοσία του Δημοτικού Συμβουλίου μπροστά σε δημοτικό σύμβουλο της Χρυσής Αυγής.

«Ήθελε η πόλη του να γνωρίζει το παρελθόν της. Κάθε πτυχή αυτού όσο άβολη και αν είναι. Να έχει το θάρρος να μιλάει ανοιχτά για αυτό. Δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι βοήθησε σημαντικά σε αυτήν την κατεύθυνση και θεωρούμε πως και ο νέος Δήμαρχος της Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνος Ζέρβας θα υιοθετήσει μια ανάλογη στάση δίνοντας μια αυτονόητη συνέχεια» είπε ο κ.Σαλτιέλ ενώ δεν διστάζει να πάρει θέση και για την ένοχη σιωπή του παρελθόντος που σκέπαζε την πόλη. «Πράγματι για αρκετές δεκαετίες μετά τον πόλεμο στην πόλη μας ένα βαρύ πέπλο σιωπής είχε καλύψει τα γεγονότα του Ολοκαυτώματος. Όμως σήμερα η πραγματικότητα είναι διαφορετική η κοινότητα προσπαθεί, αυτόνομα αλλά και μέσα από πολλές συνεργασίες, να μιλήσει πιο έντονα για τα γεγονότα αυτά. Για τις επώδυνες μνήμες, για τα πρόσωπα που εκτοπίστηκαν και έγιναν στάχτη, για αυτούς που συνέδραμαν συνειδητά σε αυτό, αυτούς που απλώς αδιαφόρησαν αλλά και αυτούς που αποτέλεσαν στον αντίποδα τις ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις».

Σχολιάζοντας, τέλος, την κίνηση του Άδωνι Γεωργιάδη να επισκεφτεί το Άουσβιτς μετά τη δημόσια συγνώμη για τις αντισημιτικές θέσεις που είχε εκφράσει στο παρελθόν τονίζει ότι αυτή η κίνησή του δείχνει ότι αυτή την μεταμέλεια την εννοεί. «Δεν μπορώ λοιπόν παρά να δεχθώ τη συνεπή του στάση» κατέληξε.

Phoca PDF

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΟΣ, 25.1.2020

Phoca PDF